

ПОШУК ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОФІЛАКТИКИ ДИТЯЧОГО ТРАВМАТИЗМУ В ШКОЛАХ

Альбоцій Олександр Васильович
Лісова Анастасія Олегівна
м. Харків

Анотація: У доповіді піднімаються питання ефективності роботи щодо профілактики травматизму у дітей шкільного віку. Аналізуються можливі фактори, що мають бути врахованими при організації такої роботи та методи оцінювання ефективності заходів.

Ключові слова: профілактика, ефективність, дитячий травматизм.

Питанням дослідження та профілактики травматизму серед дітей шкільного віку в Україні приділяється значна увага. Теоретичні дослідження показують, що діти є особливо схильними до травматизму. Найбільша кількість ушкоджень відзначається у віковій групі 8-14 років з тенденцією зростання у віці 15-18 років[1].

Виникнення травм у дітей пов'язується з їх віковими, анатомо-фізіологічними та психологічними особливостями, рівнем фізичного та розумового розвитку, недостатністю життєвого досвіду, підвищеним інтересом до пізнання оточуючого світу. До основних причин дитячого автори відносять: недостатній контроль за дітьми по дорозі до школи та додому, за поведінкою під час уроків та перерв; недостатньо організована виховна робота; недостатнє охоплення дітей позашкільною роботою; незнання, а інколи навмисне нехтування правилами дорожнього руху та поведінки на вулиці.

Мета даної роботи полягає у виявленні шляхів підвищення ефективності профілактичної роботи з попередження травматизму серед дітей шкільного віку.

Очевидно, що принципи організації профілактики дитячого травматизму, що застосовуються на практиці у теперішній час, базуються на загальних порадах і рекомендаціях. Наприклад, виходячи з названих причин травматизму, основними методами профілактики слід вважати: посилення нагляду та контролю за дітьми, організація їх дозвілля; навчання дітей правил дорожнього руху; організація місць для дозвілля тощо. В той же час загальні підходи далеко не завжди дозволяють враховувати особливості сучасної дитячої аудиторії. У наш час зазнали суттєвих змін засоби впливу. Далеко не кожний учень надає належну увагу тому, що говорять вчителі чи фахівці з питань безпеки. Далеко не кожний учень читає книжки. При цьому значна частина часу поглинається читанням чи просто переглядом інтернет-матеріалів. Цьому є свої причини пов'язані з особливостями суб'єктивного сприйняття навколишнього світу, ціннісних орієнтирів тощо. Далеко не останню роль відіграє сімейне виховання.

Досліджуючи можливі шляхи підвищення ефективності профілактичної роботи щодо попередження травматизму серед дітей шкільного віку будемо виходити з наступних міркувань. По-перше, в організації та проведенні профілактичної роботи мають брати участь різні суб'єкти: вчителі, батьки, фахівці у галузях безпеки життєдіяльності, правопорядку, цивільного захисту, охорони праці, медицини. По-друге, існує цілий ряд різних форм профілактичної роботи: лекції, практичні заняття, бесіди, демонстрація відеоматеріалів, тощо. По-третє, є різні типи дитячого травматизму: побутовий, вуличний, шкільний, спортивний, інший. По-четверте, основними напрямками профілактичної роботи є: робота зі створення безпечного середовища у навчальному закладі та гігієнічне навчання і виховання дітей. Тому важливо врахувати, що ефективність профілактичних заходів буде залежати від ряду факторів: суб'єктивного сприйняття учнями, якості проведення з боку учителів чи фахівців, стану школярів на час проведення відповідних заходів. Вкрай важливою є співпраця школи та батьків у питаннях безпеки дітей. Очевидно, що створення безпечного середовища перебування дітей у навчальному закладі є предметом керівництва навчального закладу, фахівця з охорони праці школи, органів управління освітою. При цьому мають бути забезпечені нормативні вимоги з усього комплексу безпекових питань.

Дослідження показують, що заходи профілактичної роботи за своїм впливом на стан безпеки школярів не є рівноваговими. А тому, оцінювання вагових коефіцієнтів заходів профілактичної роботи залишається актуальним напрямком теоретичних досліджень. При цьому очевидно, що впливовість на кінцевий результат різних профілактичних заходів може змінюватися з часом.

Одним з методів, що дає можливість дослідити наявність та ступінь впливу профілактичних заходів на кінцевий результат даного напрямку роботи є кореляційний аналіз [3]. Також можливо використання методів експертного оцінювання та соціологічних досліджень.

Висновки. Зниження рівня травматизму дітей шкільного віку залишається актуальним практичним завданням. Його виконання потребує наукового супроводження, зокрема вирішення задачі оцінювання фактичної ефективності заходів профілактичної роботи та організації роботи з урахуванням отриманих оцінок.

Перелік використаної літератури:

1. Заходи попередження шкільного травматизму. [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://bo0k.net/index.php?p=achapter&bid=15840&chapter=1> – Дата звернення: 20.03.17. – Назва з екрану.
2. Горланова И. А. Профилактика детского травматизма. Безопасность – залог здоровья [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://nsportal.ru/nachalnaya-shkola/raznoe/2013/02/14/statya-profilaktika-detskogo-travmatizma-bezopasnost-zalog>. – Дата звернення: 03.04.17. – Назва з екрану.
3. Альбоцій О. В. Застосування кореляційного аналізу для підвищення ефективності масово-роз'яснювальної роботи щодо профілактики надзвичайних подій та нещасних випадків / О. В. Альбоцій // Системи обробки інформації. – 2015– Вип. 3 (128) – С.118 – 120.

НЕБЕЗПЕКИ МІКРОКЛІМАТУ В ПОБУТІ

*Калязін Юрій Володимирович
м. Полтава*

Анотація. У статті розглядаються небезпечні фактори, які характерні для побутових приміщень, та шляхи їх подолання.

Ключові слова: небезпека, побут, склад повітря, кондиціонер, вентиляція.

Повітряне середовище приміщень оцінюється за його складом. Хімічний склад повітря в приміщенні такий же, як і зовні: приблизно 21% кисню, 78% азоту, 0,04 % двооксиду вуглецю, менше 1 % складають озон, водень, гелій, неон, криптон, радон і аргон, непостійна кількість водяних парів. При диханні склад повітря змінюється. Видихуване людьми повітря містить менше кисню і більше двооксиду вуглецю тощо (табл.1) [1].

У повітрі закритих, недостатньо вентильованих приміщень вміст двооксиду вуглецю може свідчити про ступінь забруднення середовища продуктами життєдіяльності людей і про ефективність вентиляції.

В таких умовах погіршується самопочуття і з'являється відчуття нечистого (спертого) повітря. Встановлено, що паралельно із збільшенням кількості CO₂ зростає в повітрі вміст і інших продуктів життєдіяльності людей, які одержали назву антропотоксини [1]. Понад 30 сполук входять до складу антропотоксинів: оксид вуглецю, аміак, ацетон, сірководень, вуглеводні, альдегіди, органічні кислоти, діетиламін, крезол, фенол тощо.

Крім згаданих сполук, в повітрі закритих приміщень може міститися більш як 100 летучих речовин, які утворюються при розкладанні органічних речовин на поверхні тіла, одягу, в кімнатному пилу, виділяються із полімерних матеріалів.

Таблиця 1

Зміна складу і властивостей повітря при диханні

Показники якості	Атмосферне повітря	Повітря, яке видихається
Кисень, O ₂	близько 21 %	15,5- 18,0%
CO ₂	0,03-0,04 %	2,5-5,0 %
Пари води	різна кількість	насичене
Температура	різна	35-37°C

Оскільки в практичних умовах визначити всі фактори, які можуть забруднювати повітря складно і нераціонально, гігієністи прийняли досить зручний показник – вміст двооксиду вуглецю, який запропонований ще М. Петтенкофером і є досить інформативним[2]. Прийнято